

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(vypracovává vedoucí práce)

Student/ka:	Eva PIVOŇKOVÁ
Studijní program:	Učitelství pro základní školy
Studijní obor:	Učitelství pro 1. stupeň základní školy
Téma diplomové práce:	Seznamování žáků s operou ve 3. ročníku základní školy
Vedoucí práce:	doc. PaedDr. Marie Slavíková, CSc.
Oponent práce:	Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.
Akademický rok:	2021/2022
Kontrola plagiátorství provedena dne:	27. 7. 2022. Shoda do 2 %, v pořádku.

Koncepce práce a její struktura:

Téma diplomové práce je aktuální z hlediska didaktiky hudební výchovy, neboť značné množství učitelů zastává názor, že opera jako hudební žánr není pro poslech v nižších ročnících základní školy vhodná. Diplomová práce si klade za cíl ukázat a propracovat možnosti aktivního poslechu vybraných ukázek ze známých oper ve 3. ročníku.

Práce má rozsah 39 s. včetně Úvodu a Závěru, což je na nejspodnější hranici přijatelnosti. Dále obsahuje resumé, seznam použité literatury a pramenů, seznam obrázků, seznam tabulek a 14 příloh, dokumentujících scénáře vyučovacích hodin, notový materiál ke scénářům, apod. Vlastní textová část je logicky členěna do čtyř hlavních kapitol s řadou podkapitol. Kapitola 1 přibližuje operu jako hudební žánr a podává její základní charakteristiku; kap. 2 je pojednáním o psychologických východiscích hudebního vnímání mladších žáků a o problémech poslechu hudby ve škole.

3. kap. je shrnutím didaktických a metodologických poznatků k poslechu hudby, s přihlédnutím k problematice vnímání operní hudby ve škole. Návrh metodických postupů při práci s ukázkami ze tří oper, zprávu o jejich průběhu při praktickém ověření ve školní praxi a dílčí závěry z celého projektu podává kap. 4.

Obsahová stránka:

Historický přehled vývoje opery od jejího vzniku do současnosti je velmi stručný, opeře 20. století je věnováno pouze pět řádek textu, a přitom právě z této doby je opera Janáčkova, která je součástí návrhu metodického zpracování. Charakteristika vývoje opery tohoto období měla být určitě rozsáhlejší a podrobnější. Podobná připomínka se však týká i ostatních období. Rovněž podkap. 1.3 je velmi skoupá na informace o skladatelích oper, zastoupených v učebnici hudební výchovy pro 3. ročník ZŠ (W. A. Mozart, B. Smetana, L. Janáček).

Ve vlastním návrhu postupů s operami W. A. Mozarta (*Kouzelná flétna*, árie Papagena), B. Smetany (*Prodaná nevěsta*, duet Kecalá a Jeníka) a L. Janáčka (*Příhody lišky Bystroušky*,

úryvek) předvedla autorka velmi dobrou didaktickou práci. Ve všech uvedených scénářích metodických postupů je patrná znalost zásad názorného vyučování, přiměřenosti učiva věku a hudebním zkušenostem žáků 3. ročníku ZŠ, a také již určité pedagogické zkušenosti. Autorka velmi dobře aktivizuje žáky a motivuje je k činnostem, zařadila prvky všech hudebně výchovných činností a navíc i zdařilou dramaturgií děje, která umožní dětem prožít dobovou situaci nejlépe. V opeře Janáčkově použila i filmovou ukázkou. Dotaz k obhajobě – považovala byste za vhodné demonstrovat dětem scény z oper, o nichž píšete, i formou videoukázek? Nebo postačuje prezentace hudby z CD?

Provedené reflexe vcelku výstižně charakterizují průběh hodin. Materiály v přílohách dobře dokreslují výukové situace a mohou inspirovat i další učitele hudební výchovy.

Jazyková stránka:

Diplomantka se vyjadřuje věcně, stručně, většinou výstižně, občas v důsledku snahy o zjednodušení dojde k nepřesnosti a změně významu (s. 28: „*Ve svých 18 letech jsem složil přes 200 děl.*“ ... Tvzení lze rozumět tak, že po dosažení 18ti let věku složil 200 děl, a to v jednom roce. Dále: z následujícího odstavce na s. 28 vyplývá, že každému zpěvu o lásce se říká árie, tedy nepřesně vysvětleno. Aj.). V odborněji pojatých částech práce, kde se autorka přidržuje odborné literatury, je i její vyjadřování přesnější a výstižnější (kap. 2, 3).

Formální stránka:

Názvy děl nejsou důsledně vždy vyznačeny kurzívou (s. 8, 10, aj.). Na s. 16, 3. odst., chybí údaj v závorce. Až na drobnosti v typu písma apod. práce odpovídá formálním požadavkům na kvalifikační práce tohoto typu.

Hodnocení aktivity studenta při zpracování kvalifikační práce:

E. Pivoňková pracovala zpočátku aktivně a se zájmem, v poslední době před dokončením práce však byla časově zaneprázdněna studiem a výukou na základní škole. Vlastní iniciativu, tvořivost a nápaditost projevila především v přípravě a realizaci metodického zpracování všech tří ukázek z operních děl.

Hodnocení:

Diplomová práce je dílčím přínosem k problematice uplatnění ukázek z operní hudby ve 3. ročníku základní školy. Z hlediska přínosnosti pro pedagogickou praxi je cenná praktická část práce, přinášející zajímavé didaktické náměty, zatímco úvodní část o opeře měla být rozpracována podrobněji, mimo jiné i z důvodu sotva dostačujícího rozsahu vlastního textu.

Doporučuji diplomovou práci k obhajobě a navrhuji klasifikovat **velmi dobře**.

V Plzni dne 19. srpna 2022

.....
doc. PaedDr. Marie Slavíková, CSc.